

Oficiální webové stránky Masarykovy univerzity www.muni.cz vstoupily do svého desátého akademického roku se zcela novým designem, rozšířeným obsahem a přepracovaným systémem navigace. Jedním z důvodů obměny byla integrace s novým jednotným vizuálním stylem univerzity. V tomto článku a jeho budoucím pokračování přiblížíme čtenářům Zpravodaje okolnosti vzniku, hlavní charakteristiky a samozřejmě také technické řešení nového webu MU.

1 Proč?

Prvním impulsem pro vytvoření nové celouniverzitní webové prezentace byla potřeba promítnout nový vizuální styl univerzity na její internetové stránky. Z dalších úvah vyplynulo, že by bylo vhodné zrevidovat obsah a strukturu dosavadní verze (z roku 2001) a ve větší míře využít moderních technologií a postupů.

2 Analýza

Na jaře 2005 vznikla pracovní skupina pro vývoj nové internetové prezentace MU, vedená kancléřkou MU a složená z pracovníků RMU a ÚVT. Ve spolupráci s ateliérem vizuálního a produktového designu ExactDesign, který je autorem nového vizuálního stylu MU, byly porovnány univerzitní internetové prezentace v ČR i ve světě (mnoho desítek) a stávající prezentace MU. Porovnání sledovalo jak obsahovou náplň prezentací tak řešení navigace a použití grafických prvků. Cílem bylo identifikovat a přenést do nové verze všechny přednosti stávající verze (například levostranný navigační pruh umožňující horizontálně procházet informacemi určitého typu přes jednotlivé fakulty - jako doplnění tradiční navigace "shora-dolů") a doplnit je novými vlastnostmi (například předvýběrem odkazů pro různé cílové skupiny návštěvníků, tzv. "informacemi pro").

3 Realizace

Na jaře 2006 bylo určeno několik pracovníků RMU zodpovědných za revizi navržené struktury, pověřených shromážděním potřebných textových informací a - což je největší úkol, jehož náročnost se teprve projeví - také jejich budoucí systematickou údržbou. Současně byla zahájena spolupráce s Archivem MU (zprostředkovaně přes DKF - Digitální knihovnu fotografií) - na zpracování fotogalerií, a rovněž s Laboratoří pokročilých síťových technologií FI na obohacení webu o videoukázky (např. z položení základního kamene kampusu).

Vlastní technická realizace webu započala v červenci. Podílelo se na ní v průběhu letních prázdnin ÚVT (5 zaměstnanců, z nichž 3 jsou studenti FI) a pracovníci ateliéru ExactDesign.

4 Grafika

Grafické řešení nového webu MU (obr. 1) vychází z jednotného vizuálního stylu MU. Jeho cílem je prezentovat univerzitu jako instituci s historií a tradicí na jedné straně, na straně druhé jako současnou a moderní univerzitu se zaměřením na vědu a výzkum. Jednotný vizuální styl je dále navržen tak, aby sjednotil vizuální tvář univerzity a jejích fakult se současným zachováním osobitosti v prezentaci jednotlivých fakult a pracovišť. Připomeňme, že jednotný vizuální styl MU se netýká zdaleka jen webové prezentace. Prvky jednotného vizuálního stylu jsou obsaženy ve všech materiálech, kterými se univerzita prezentuje (např. dopisní papíry, vizitky, propagační materiály, prezentace MU na veletrzích nebo v médiích apod.).

Návrhy grafických šablon a prvků a jejich realizace pocházejí z ateliéru ExactDesign. Ateliér zpracoval pro nový web MU podrobný design manuál, a ten následně kompletně implementoval do grafických prvků (bannery, loga, pozadí, ikony) a šablon (grafické rozvržení stránek, důsledně postavené na tzv. kaskádových stylech). Nový web MU tedy důsledně odděluje obsah od formy - a to jak technickou realizací tak autorstvím.

Obrázek 1: Grafické řešení nového webu MU

5 Navigace

Za základ informační struktury nového webu bylo zvoleno šest oblastí informací o univerzitě: 1. historie, 2. současnost, 3. výzkum, vývoj, rozvoj, 4. studium, 5. mezinárodní spolupráce a 6. informační zdroje a systémy. Na tomto základě byl postaven návrh struktury, která je v principu síťová (na každý informační uzel – parametrizovatelnou webovou stránku – lze přejít z více různých předchůdců), ale většina informací je do ní zanesena stromovým způsobem (tedy většina informačních uzlů má – je odkazována z – právě jednoho předchůdce).

Pro snazší orientaci návštěvníků bylo nad strukturou „informací o“ vytvořeno také členění „informace pro“, kde se jednotlivé kategorie snaží nabídnout dané skupině návštěvníků (uchazeč, zaměstnanec, ...) pro ni to nejvhodnější.

Rozčlenění webu na 6 základních kategorií „informací o“, je promítnuto do všech stránek

v podobě vodorovného navigačního pruhu, který umožňuje rychlé přepínání mezi kategoriemi.

Řešení vertikální navigace „shora-dolů“ (odkazy na hierarchicky nadřazené stránky) bylo z původní obrázkové varianty převedeno do podoby tzv. *drobečkové navigace*, která přesněji mapuje kroky uživatele při procházení strukturou webu. Odkazy drobečkové navigace se zobrazují vždy zcela nahoře, na prvním řádku obrazovkového okna.

Řešení horizontální navigace (již zmíněný levostranný navigační pruh) bylo na všech stránkách sjednoceno do podoby odkazu na příbuzné informace na různých součástech MU (včetně MU jako celku), s přidanou možností rychlého přechodu na vstupní stránku té které součásti (ikona domečku). Například má-li uživatel zobrazenou stránku o vědě a výzkumu na lékařské fakultě, pak kliknutím na název jiné fakulty či pracoviště v levostranném pruhu se zobrazí stránka o vědě a výzkumu na zvolené fakultě/pracovišti. Pokud ovšem uživatel

Obrázek 2: Navigace systémem záložek

klikne v levostranném pruhu na ikonku domečku vpravo za jménem fakulty/pracoviště, přejde přímo na vstupní stránku dané součásti MU.

Dřívější využití tohoto pruhu pro jiné účely na stránkách kateder a dílčích pracovišť nebo na osobních stránkách bylo nahrazeno systémem záložek (obr. 2). Záložky umožňují svázat do jednoho logického celku informace, které spolu úzce souvisejí (typicky právě informace vázané ke zvolenému pracovišti či osobě), a jsou na stránkách www.muni.cz hojně využity.

Rovněž byl implementován systém rychlých odkazů (tzv. „quick links“), které představují zkratky v cestě základní stromovou strukturou webu přímo k cílové informaci, a opět se předpokládá jejich dynamické obměňování podle aktuálních události – diferencovaně pro MU a pro jednotlivé součásti MU. Rychlé odkazy jsou umístěny na pravém okraji okna.

Na každé stránce je dále dostupné vyhledávání, a to jak v tématech tak v osobách.

Na základě zkušenosti z provozu aktualit na úvodní stránce předchozí verze <http://www.muni.cz/> byl navržen systém bannerů, který bude návštěvníky informovat o důležitých aktuálních událostech.

6 Autoři

Na závěr této první části pojednání o novém webu MU uvedme ještě několik jmen, která jsou se vznikem webu úzce spjata. Pracovní skupinu

RMU vedla kancléřka MU I. Zlatušková a jednotlivé informační oblasti zastupovali a do budoucna garantují: M. Tikalová a V. Šmíd (současnost, historie, informační zdroje a systémy), J. Andrlé (výzkum, vývoj, rozvoj), J. Nantl a M. Schmidová (studium), D. Sparling (zahraniční vztahy). Sběr textu a zajišťování korektur a překladů koordinovala P. Hudcová. Grafické prvky a šablony navrhl a realizoval ateliér ExactDesign pod vedením P. Jílka. Autorem databázového a aplikačního řešení je tým ÚVT vedený J. Ocelkou, v němž pracovali J. Kotrba, P. Budík, P. Kohoutková a M. Kyselák.

7 Pokračování

Od 18. září 2006 je nový web k dispozici na tradiční adrese <http://www.muni.cz/>. V příštím čísle Zpravodaje se podrobně zaměříme na tu jeho část, kterou řešil ÚVT, a také na technické zajištění dnešního a budoucího provozu webové prezentace. □